

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Biblioteka Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach - czterdzieści dwa lata działalności (1972-2014)

Author: Danuta Kowalska-Caban

Citation style: Kowalska-Caban Danuta. (2018). Biblioteka Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach - czterdzieści dwa lata działalności (1972-2014). W: M. Kycler, D. Pawelec, B. Warząchowska (red.), "Biblioteki specjalistyczne Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach" (S. 91-99). Katowice : Oficyna Wydawnicza Waław Walasek

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Danuta Kowalska-Caban
emerytowany pracownik Biblioteki Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Biblioteka Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – czterdzieści dwa lata działalności (1972–2014)

Historia Biblioteki

Biblioteka Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (SPNJO) została powołana na podstawie *Zarządzenia nr 14 z dnia 21 lipca 1972 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego*¹.

Działalność Biblioteki rozpoczęła się jednak już wcześniej, kiedy na podstawie protokołu z przejęcia biblioteki z dnia 5 kwietnia 1972 roku powierzono – w obecności przedstawiciela Oddziału Bibliotek Zakładowych Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego oraz kierownika Studium Języków Obcych – obowiązki kierownika biblioteki i odpowiedzialność za całokształt prac związanych z prowadzeniem biblioteki mgr Barbarze Lubos-Król. Przekazano wówczas lokal, składający się z jednego pomieszczenia w budynku Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przy ul. Wita Stwosza 17/17a na trzecim piętrze (pokój nr 901 o powierzchni 30 m²), z przeznaczeniem na czytelnię i wypożyczalnię. Do dyspozycji Biblioteki oddano przeszklone szafy na księgozbiory, stoły czytelniane, krzesła, katalog alfabetyczny obejmujący całość księgozbioru i księgi inwentarzowe druków zwartych, skryptów i zbiorów specjalnych. Biblioteka przejęła też księgozbiór, wykazany w wymienionych trzech księgach inwentarzowych.

Zaledwie po siedmiu miesiącach, 8 listopada 1972 roku, na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, pani Barbara Lubos-Król przekazała swoje obowiązki mgr Ewie Czaja.

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych było jednostką pozawydziałową Uniwersytetu Śląskiego, prowadzącą działalność dydaktyczną w zakresie nauczania języków obcych na wszyst-

---

¹ *Zarządzenie nr 14/72 Rektora Uniwersytetu Śląskiego z dnia 21 lipca 1972 r. w sprawie zmian organizacyjnych Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego*. Katowice 1972 (mps).

kich kierunkach i poziomach studiów, zgodnie z zapotrzebowaniem wydziałów Uniwersytetu Śląskiego, co wyznaczało zakres tematyczny gromadzonych zbiorów. Zadaniem utworzonej Biblioteki było gromadzenie podręczników i materiałów pomocniczych wymaganych w nauczaniu języków obcych na lektoratach językowych, na różnych poziomach zaawansowania językowego oraz w laboratorium językowym znajdującym się przy SPNJO. Nie było to łatwe w tamtych latach, przy niedostatecznej podaży poszukiwanych książek, kiedy na zakup wydawnictw zagranicznych należało mieć przydziały dewiz. Jednak dzięki staraniom bibliotekarza i dobrej współpracy z księgarniami i wydawnictwami uczelni wyższych, Biblioteka stała się placówką dobrze zaopatrzoną w wymagane podręczniki do nauki języków obcych.

W 1978 roku Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych wraz z Biblioteką zostały przeniesione do budynku przy ul. Szkolnej 7 w Katowicach, gdzie na potrzeby Biblioteki przekazano dwa pokoje na drugim piętrze (nr 24 i 25), o łącznej powierzchni 120 m², w których zorganizowano wypożyczalnię, czytelnię i magazyn.

W 1997 roku mgr Ewa Czaja przeszła na emeryturę i od dnia 1 marca 1997 roku kierownictwo Biblioteki powierzono mgr Danucie Kowalskiej-Caban.

Zły stan techniczny konstrukcji budynku, w szczególności niekorzystna ekspertyza stropów, zdecydowały o kolejnej zmianie lokum. W 2001 roku Biblioteka musiała opuścić dotychczasowe pomieszczenia i przeprowadziła się z drugiego piętra na parter tego samego budynku, do pokoju nr 8.

W nowym, znacznie mniejszym pomieszczeniu o powierzchni 53 m², wydzielono wypożyczalnię z wolnym dostępem do półek, część czytelnianą do korzystania ze zbiorów na miejscu, część magazynową z regałami na książki i czasopisma, oddzieloną od wypożyczalni ladą biblioteczną i przeszklonymi szafami specjalnie zaprojektowanymi na potrzeby biblioteki oraz, po podłączeniu budynku do sieci internetowej Uczelni, miejsce do pracy dla bibliotekarza, wyposażone w komputer z dostępem do Internetu.

Po przystąpieniu do pracy w zintegrowanym systemie biblioteczno-informacyjnym PROLIB, Bibliotekę wyposażono w stanowisko komputerowe dla studentów oraz komputer, w którym rejestrowano elektronicznie wypożyczenie zbiorów.

Biblioteka posiadała stronę internetową, będącą częścią strony: <http://www.spnjo.us.edu.pl>, gdzie były umieszczane informacje o działalności Biblioteki, godziny otwarcia, regulamin korzystania ze zbiorów oraz aktualności i komunikaty.

Po 42 latach działalności Biblioteka Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych została zlikwidowana *Zarządzeniem nr 156 z dnia 10 października 2014 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego*². Na podstawie *Zarządzenia nr 2 z dnia 28 listopada 2014 r. Dyrektora Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego*

---

² *Zarządzenie nr 156 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 10 października 2014 r. w sprawie*

powołano Komisję ds. skontrum zbiorów Biblioteki Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych w celu przeprowadzenia w dniach od 1 grudnia 2014 roku do 31 stycznia 2015 roku całościowego skontrum zbiorów. W dniu 16 lutego 2015 roku sporządzono protokół zdawczo-odbiorczy z przejęcia Biblioteki SPNJO przez Bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego. Księgozbiór Biblioteki SPNJO został włączony do zbiorów Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej. Do BUŚ przekazano również dokumentację Biblioteki: księgę akcesyjną, księgi inwentarzowe, rejestry ubytków, dokumentację z przeprowadzonych skontrum i selekcji księgozbioru oraz kartoteki czytelników.

Struktura organizacyjna Biblioteki

Biblioteka administracyjnie podlegała Kierownikowi SPNJO, a merytorycznie Bibliotece Głównej Uniwersytetu Śląskiego. Jako biblioteka specjalistyczna wchodziła w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni. Formy i zasady działania Biblioteki określały *Zasady korzystania ze zbiorów w Bibliotece Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych* zatwierdzone przez Kierownika SPNJO i Dyrektora BUŚ oraz *Regulamin organizacyjny systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego*.

Biblioteka SPNJO nie była dużą biblioteką i przez większy okres swego funkcjonowania miała obsadę jednoosobową. Bibliotekarz musiał więc samodzielnie realizować wszystkie podstawowe zakresy działalności bibliotecznej, do których należały: gromadzenie, ewidencja, opracowanie oraz udostępnianie zbiorów. Określał to szczegółowo zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności materialnej i służbowej. Bibliotekarz musiał bardzo dobrze organizować swój czas pracy zarówno przy obsłudze czytelników w wypożyczalni i czytelni, jak również w prawidłowym i terminowym wykonywaniu wszystkich prac administracyjnych i merytorycznych wymaganych w bibliotece. Należały do nich: zamawianie książek i czasopism, rozliczanie faktur za zakupione pozycje, ewidencja w księdze akcesyjnej i inwentarzach, opisanie i opieczętowanie zbiorów, katalogowanie, kontrole księgozbioru zgodnie z zatwierdzonym planem kontroli, selekcje zbiorów, sprawozdawczość, monitowanie czytelników, pobieranie kar bibliotecznych z tytułu nieterminowych zwrotów wypożyczonych książek i rozliczanie ich w Dziale Księgowości UŚ, potwierdzanie kart obiegowych wszystkich osób odchodzących z Uczelni, zamawianie druków i sprzętu bibliotecznego oraz wszelkie inne prace niezbędne do funkcjonowania biblioteki.

Dzięki staraniom Biblioteki, z pieniędzy wpłaconych przez czytelników z tytułu nieterminowych zwrotów książek, zakupiono dla Biblioteki drukarkę sieciową niezbędną do pracy w systemie PROLIB oraz laptop obsługujący wypożyczanie elektroniczne.

---

zmian w strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego. <http://bip.us.edu.pl/sites/bip.us.edu.pl/files/zarz2014156.pdf> [dostęp: 5.03.2017].

Pracownicy

W czasie 42-letniej działalności w Bibliotece SPNJO były zatrudnione następujące osoby: Barbara Lubos-Król (1972), Ewa Czaja (1972–1997), Krystyna Arabska, z domu Opacka (1984–1985) i Danuta Kowalska-Caban (1986–2014). Przez większość czasu obsada Biblioteki była jednoosobowa, tylko 12 lat pracowało w niej równocześnie dwóch bibliotekarzy. Od 1 marca 1997 roku zlikwidowano w Bibliotece jeden etat biblioteczny i dlatego okresowo, w październiku i listopadzie, miesiącach szczególnie wzmożonego ruchu czytelniczego, zatrudniano dodatkową osobę do pomocy w wypożyczalni.

Aby podnieść kwalifikacje, wszyscy bibliotekarze SPNJO uczestniczyli w kursach i szkoleniach zawodowych. Najważniejsze i niezbędne dla pracy w zintegrowanym systemie bibliotecznym były szkolenia z obsługi systemu PROLIB oraz zasad sporządzania opisów bibliograficznych w Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym NUKAT. Ponadto po 1997 roku mgr Danuta Kowalska-Caban uczestniczyła w wielu certyfikowanych warsztatach, seminariach i prezentacjach organizowanych przez wydawnictwa językowe.

Organizacja i zarządzanie zbiorami

Księgozbiór Biblioteki stanowiły głównie podręczniki, gramatyki, słowniki, materiały audio-wizualne i czasopisma do nauki języków obcych: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, łaciny i greki.

Na początku działalności w zbiorach Biblioteki przeważały polskie podręczniki wydawane przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe i Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych oraz skrypty publikowane przez uczelnie wyższe. Wyjątkiem były podręczniki do nauki języka niemieckiego wydane w NRD oraz książki do nauki języka francuskiego, które można było nabyć w Ambasadzie Francuskiej. W niewielkich ilościach Biblioteka posiadała materiały wydawnictw zachodnich, uzyskane głównie z darów dzięki staraniom nauczycieli SPNJO, nieraz z ambasad krajów zachodnich, z Alliance Française i British Council.

W zbiorach przeważały podręczniki do nauki języka rosyjskiego, gdyż lektorat ten był wówczas obowiązkowy na wszystkich kierunkach studiów.

Zmiany polityczno-gospodarcze w Polsce po 1989 roku odmieniły tę sytuację. Początkowo wysoka inflacja ograniczała możliwości zakupu nowych książek, lecz stopniowo następowała poprawa jak również zmieniał się rynek wydawniczy. W księgarniach można już było bez ograniczeń kupować książki publikowane przez zachodnioeuropejskie wydawnictwa językowe, ponadto renomowane oficyny językowe otwierały w Polsce swoje oddziały, co miało wpływ na obniżenie cen podręczników.

Znajomość języków obcych stała się bardzo ważna, przede wszystkim zwiększała możliwości znalezienia lepszej pracy, ułatwiała obsługę komputerów i korzystanie z Internetu, oglądanie

obcojęzycznych stacji telewizyjnych, a po wejściu Polski do Unii Europejskiej, znajomość języków obcych odgrywa jeszcze większą rolę. Wolny przepływ ludzi i informacji, stypendia zagraniczne, programy wymiany studentów, możliwości studiowania za granicą, turystyka i kontakty z obcokrajowcami, to wszystko stało się możliwe i dostępne po otwarciu granic i wprowadzeniu wymiennalności złotówki. Zbiory Biblioteki, wobec postępujących zmian, też musiały zostać dostosowane do aktualnych potrzeb i nowych metod nauczania. Stopniowo, w miarę posiadanych środków finansowych, zaczęto wymieniać stare, już zdezaktualizowane podręczniki na najnowsze, wydawane przez renomowane światowe wydawnictwa. Zmieniał się również charakter zbiorów i coraz większą ich liczbę stanowiły podręczniki do nauki języków zachodnich, szczególnie języka angielskiego.

Księgozbiór był gromadzony przede wszystkim w drodze zakupu i darów. Zakupy finansowano z opłat za zajęcia dydaktyczne Uczelni, zgodnie z zatwierdzanym corocznie budżetem SPNJO. Zakupy dokonywane były na wniosek i w uzgodnieniu z pracownikami SPNJO. Dary Biblioteka pozyskiwała z różnych źródeł, przede wszystkim z oficyn wydawniczych, księgarń językowych (uzyskiwała w nich również duże zniżki na kupowane książki), ambasad, szkół językowych, a także od nauczycieli SPNJO. Wiele najnowszych podręczników do nauki języka angielskiego przekazywali Bibliotece nieodpłatnie przedstawiciele wydawnictw, przy okazji organizowanych corocznie w siedzibie SPNJO prezentacji nowych metod nauczania. Bibliotekarz brał też udział w konferencjach i warsztatach organizowanych przez wydawnictwa, często z udziałem autorów książek³, otrzymując gratisowe najnowsze edycje podręczników oraz uzyskując dodatkowe zniżki na zakup książek w księgarniach.

W 2012 roku Biblioteka przejęła część zbiorów ze zlikwidowanej Biblioteki Alliance Française⁴, wzbogacając w ten sposób księgozbiór o materiały do nauki języka francuskiego.

Księgozbiory były inwentaryzowane jako druki zwarte, skrypty, druki ciągłe i zbiory specjalne. Zbiory ustawione były nie według numerów inwentarzowych, lecz rzeczowo, z podziałem na poszczególne języki, a w obrębie danego języka były kolejno ustawiane tytułami podręczniki, ćwiczenia, książki dla nauczycieli, gramatyki, słowniki. Układ taki był bardzo wygodny dla bibliotekarza przy realizacji zamówień, ułatwiał szybki dostęp do żądanych książek i orientację w posiadanych zasobach bez potrzeby wyszukiwania ich w katalogach. Biblioteka stosowała zasadę nie wypożyczania ostatniego egzemplarza książek, co gwarantowało czytelnikom ich dostęp-

---

³ Część ofiarowanych egzemplarzy zawierała autografy i dedykacje rękopiśmienne autorów.

⁴ Zarządzenie nr 50/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie likwidacji Ośrodka Polskiego Komitetu Alliance Française przy Uniwersytecie Śląskim. <http://bip.us.edu.pl/sites/bip.us.edu.pl/files/zarz201150.pdf> [dostęp: 5.03.2017].

ność. Biblioteka prenumerowała również czasopisma obcojęzyczne, będące pomocą w nauce dla studentów. W ostatnich latach działalności Biblioteki było to dziesięć tytułów periodyków. Gromadzone były również materiały audiowizualne w postaci nagrań na płytach i taśmach wykorzystywane przez nauczycieli Studium na zajęciach ze studentami.

Do 2006 roku Biblioteka SPNJO rejestrowała zbiory w inwentarzach kartkowych i opracowywała je w tradycyjnych katalogach: alfabetycznym i rzeczowym. Biblioteka rozpoczęła ewidencję zbiorów i ich wprowadzanie do katalogu w systemie PROLIB od 2007 roku, a od 2008 roku samodzielnie tworzyła rekordy bibliograficzne do NUKAT oraz kopiowała zatwierdzone opisy do katalogu lokalnego PROLIB. Równocześnie przeprowadzano retrokonwersję starego zasobu z inwentarzy kartkowych do systemu PROLIB.

Tabela 1. Dokumenty opracowane przez Bibliotekę SPNJO w systemie PROLIB

Rok	Sporządzone i zmodyfikowane rekordy bibliograficzne		Liczba wol. opracowanych i dostępnych przez OPAC		Liczba wol. wprowadzonych tylko na zasób (nie opracowanych)	
	w roku sprawozdawczym	stan bazy od początku	w roku sprawozdawczym	stan bazy od początku	w roku sprawozdawczym	stan bazy od początku
2007	–	–	438	438	944	944
2009	461	865	729	2 307	301	955
2010	192	1 057	908	3 215	256	729
2011	683	1 740	1 669	4 884	409	836
2012	256	1 995	591	5 651	411	1 069
2013	534	2 529	913	6 957	150	801
2014	626	3 155	1 519	8 672	1 158	1 593

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych Biblioteki SPNJO.

Począwszy od 1996 roku Biblioteka systematycznie przeprowadzała zalecane selekcje księgozbioru. W tym celu zostały powołane Komisje ds. Selekcji Księgozbioru, składające się z pracowników dydaktycznych SPNJO, oddzielne dla każdego języka obcego. Jeszcze przed zmianą lokalu Biblioteki w 2001 roku, dokonano wstępnej selekcji księgozbioru i umieszczono go w osobnym pomieszczeniu, ponieważ w nowym lokum brak było wystarczającego miejsca. Wobec tego, w latach 2001–2007 prace Biblioteki koncentrowały się głównie na spisaniu protokołów ubytków i po ich zatwierdzeniu – wycofywaniu z inwentarzy.

W latach 1996–2007 wycofano ze zbiorów 27 197 woluminów książek o treści zdezaktualizowanej i nieprzydatnej dla studentów i pracowników. Ogrom prac związanych z porządkowaniem księgozbioru był przyczyną tak późnego przystąpienia Biblioteki SPNJO do systemu biblioteczno-informacyjnego PROLIB. Równocześnie gromadzono nowe nabytki, co roku przybywało ok. 400 do 500 woluminów nowych książek, materiałów audiowizualnych i czasopism i w ten sposób księgozbiór był stopniowo uaktualniany. Stan zbiorów obrazuje tabela 2 (zbiory pomniejszane były przez woluminy wycofane w wyniku selekcji).

Tabela 2. Księgozbiór w Bibliotece SPNJO

Rok	Przybyło wol.			Stan zbiorów na 31.12.			
	Książki	Skrypty	Multimedia	Książki	Skrypty	Multimedia	Czasopisma
1995	43	620	22	7 554	14 778	928	232
1996	241	316	72	7 795	15 094	1 000	245
1997	107	184	4	7 892	15 278	1 004	257
1999	180	189	37	7 641	12 754	1 045	271
2001	195	151	66	7 011	10 693	1 136	275
2003	211	200	72	5 937	5 952	572	216
2005	293	228	91	6 556	4 931	767	221
2007	204	167	53	5 716	3 919	803	227
2009	353	189	91	5 677	3 212	863	232
2011	177	141	41	6 079	3 544	964	236
2013	240	192	42	6 435	3 024	1 072	240
2014	40	55	5	6 087	2 939	440	241

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych Biblioteki SPNJO.

Udostępnianie zbiorów

Zasady udostępniania księgozbioru określał *Regulamin korzystania ze zbiorów Biblioteki SPNJO* obowiązujący łącznie z *Regulaminem udostępniania zbiorów w systemie biblioteczno-informacyjnym*. Biblioteka wypożyczała książki studentom i pracownikom Uniwersytetu Śląskiego. Osobom z zewnątrz materiały udostępniane były tylko na miejscu. Biblioteka wypożyczała zbiory, z możliwością prolongaty terminu zwrotu, na okres 20, 10 lub 5 tygodni, w zależności od rodzaju wypożyczanych dokumentów. Wypożyczalnia i czytelnia były otwarte dla czytelników 24,5 godzin w tygodniu, od poniedziałku do piątku. W październiku, listopadzie i czerwcu czas pracy

był wydłużany, ponieważ na początku i na końcu roku akademickiego panował zawsze zwiększony ruch czytelnicy. Dla pracowników SPNJO Biblioteka była dostępna przez 36 godzin w tygodniu. Wypożyczenia były realizowane bez potrzeby składania zamówień i oczekiwania.

Tabela 3. Udostępnianie zbiorów w Bibliotece SPNJO

Rok	Wypożyczalnia		Czytelnia	
	Liczba czytelników	Liczba wypożyczeń	Liczba odwiedzin	Liczba udostępnień
1995	2 555	7 800	brak danych	brak danych
1997	1 655	7 700	brak danych	407
1999	1 664	7 954	163	985
2001	1 367	6 309	113	573
2003	1 442	6 586	141	500
2005	1 201	5 531	183	794
2007	1 071	5 505	163	607
2009	957	4 957	121	576
2011	1 110	4 067	126	373
2013	1 542	2 850	402	591
2014	1 490	1 901	402	424

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych Biblioteki SPNJO.

Do 2010 roku wypożyczenia rejestrowane były tradycyjnie w oparciu o kartoteki czytelników i rewersy wypisywane przez czytelników. W 2011 roku uruchomiono moduł wypożyczalni w systemie PROLIB i po przeniesieniu kartotek czytelników zapisanych w Bibliotece SPNJO do wspólnej bazy BUŚ, rejestracja czytelników, wypożyczanie, zwroty i prolongaty odbywały się elektronicznie, co bardzo usprawniło pracę wypożyczalni.

W końcowym okresie działalności Biblioteki, na półkach w wolnym dostępie oferowano czytelnikom 1 200 woluminów książek; była to literatura piękna, głównie uproszczone wersje książek na różnym stopniu zaawansowania językowego oraz bieżące i archiwalne tytuły czasopism.

Pracownicy Biblioteki nie prowadzili szkoleń z przysposobienia bibliotecznego, ponieważ SPNJO, jako jednostka pozawydziałowa, nie miało swoich studentów – zajęcia językowe prowadzone były na wydziałach, a tam odpowiednie szkolenia przeprowadzały biblioteki specjalistyczne lub Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego.

Opracowanie przygotowano w oparciu o analizę krytyczną dokumentacji wytworzonej przez Bibliotekę SPNJO, sprawozdań rocznych z działalności i danych statystycznych.

Podsumowanie

W ciągu 42 lat działalności Biblioteka SPNJO realizowała wszystkie zadania do których została powołana: gromadziła księgozbiór zgodnie z wyznaczonym zakresem tematycznym, opracowywała i udostępniała zbiory zgodnie z obowiązującymi przepisami. Mimo trudnych warunków lokalowych, zawsze starano się stworzyć jak najdogodniejsze możliwości korzystania ze zbiorów, a życzliwa, profesjonalna obsługa i osobisty kontakt zyskiwały uznanie czytelników. Lokalizacja Biblioteki w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych pozwalała na bliską współpracę z nauczycielami SPNJO, sprawną aktualizację księgozbioru, szybkie reagowanie na potrzeby tak wielu nowych kierunków otwieranych w Uniwersytecie Śląskim i bardzo krótką drogę nowości wydawniczych od zakupu do rąk czytelnika. Na koniec swej działalności Biblioteka SPNJO stała się placówką bardzo dobrze zaopatrzoną w najnowsze podręczniki i materiały uzupełniające wiodących światowych wydawnictw. Kadra i księgozbiór Biblioteki SPNJO dobrze służyły tysiącom studentów i pracowników Uczelni.

Bibliografia

- Zarządzenie nr 14/72 Rektora Uniwersytetu Śląskiego z dnia 21 lipca 1972 r. w sprawie zmian organizacyjnych Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego.* Katowice 1972 (mps).
- Zarządzenie nr 156 Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dnia 10 października 2014 r. w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Śląskiego.* <http://bip.us.edu.pl/sites/bip.us.edu.pl/files/zarz2014156.pdf> [dostęp: 5.03.2017].
- Zarządzenie nr 50/2011 z dnia 30 czerwca 2011 r. Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie likwidacji Ośrodka Polskiego Komitetu Alliance Française przy Uniwersytecie Śląskim.* <http://bip.us.edu.pl/sites/bip.us.edu.pl/files/zarz201150.pdf> [dostęp: 5.03.2017].

Streszczenie

Praca przybliży dzieje i zakres działalności nie istniejącej już Biblioteki Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, która funkcjonowała przy Uniwersytecie Śląskim w latach 1972–2014. Charakteryzuje księgozbiór książniczy, omawia metody zarządzania zbiorami oraz świadczone usługi.

Słowa kluczowe:

Biblioteka Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, księgozbiór, czytelnicy, udostępnianie zbiorów